

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2510

av Roland Utbult m.fl. (KD)

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sänkt skatt för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelarna med fler som arbetar längre och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förhöjt jobbskatteavdrag från 64 års ålder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostadstillägg för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att maxtaxan i hemtjänsten inte ska höjas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättringar i premiepensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör tillsätta en utredning som ser över frågan om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan de föräldrar som har barn som inte fyllt tolv år, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Att åldras i trygghet och värdighet

Att bygga ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna. Ett välfärdssamhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg om den äldre generationen.

Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i samhället och över sin vardag, kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Äldre ska ses som personer med skilda intressen och bakgrunder samt mötas med respekt, behandlas väl och kunna känna välbefinnande.

En sammanhållen politik med inriktning mot de äldre i samhället får inte bara handla om vård och omsorg. Det friska åldrandet, de äldre som en resurs att ta till vara och ett väl fungerande samspel mellan generationerna är viktiga beståndsdelar i det som Kristdemokraterna vill kalla seniorpolitik.

Att kunna åldras med bibehållen värdighet måste garanteras varje människa, men många äldre känner oro inför de sista åren av livet. Ingen ska på sin ålders höst behöva oroa sig för sin försörjning.

Kristdemokraterna står bakom den pensionsreform som trädde i kraft 2003. Den leder till att pensionssystemet blir stabilt och att pensionerna på så sätt säkras. Den pensionsgrupp som Kristdemokraterna är med i har beslutat att pensionssystemets balansering ska förändras som innebär att uppgången år 2016 kommer att komma pensionärerna till del och att den ryckighet man har upplevt i bromsen ska jämnas ut från och med 2017. Det är en välkommen förändring för många pensionärer.

Kristdemokraterna anser dock att det finns flera förändringar som bör genomföras för att trygga den ekonomiska situationen för de äldre. Kristdemokraternas inriktning för de kommande åren är därför att förbättra värdet av pensionerna genom sänkt skatt med fokus på de ekonomiskt sämst ställda pensionärerna. Dessutom ska det löna sig att arbeta lite längre.

Sänkt skatt för pensionärer

Kristdemokraterna har varit drivande för att sänka skatten för pensionärerna. Fem gånger har vi sänkt skatten på pensioner och tre gånger höjt bostadstillägget för pensionärer, vilket innebär att en garantipensionär idag har cirka 1 900 kronor mer i plånboken varje månad jämfört med 2006. Skattesänkningar av liknande omfattning har aldrig tidigare skett. Vi anser att skatten på pensioner stegvis ska sänkas till samma nivå som skatten på förvärvsinkomster. Vi ser att regeringen delar Kristdemokraternas uppfattning och en satsning på sänkt skatt för pensionärer med totalt 1 870 miljoner kronor per år.

Det ska löna sig att arbeta lite längre – extra jobbskatteavdrag från 64 år

Den helt avgörande faktorn till en god utveckling av pensionerna är att sysselsättningen ökar och att fler löntagare arbetar längre. En tillväxtfientlig politik slår hårt mot pensioner. Vi vill förhindra att så sker. Fler i jobb innebär också mer resurser till välfärden och därmed även till äldreomsorgen.

I takt med att människor lever allt längre är det för många naturligt att jobba högre upp i åldrarna, såväl för lönen det ger som för att man trivs på en arbetsplats och för att man känner att man fortsatt kan göra en värdefull insats. Kristdemokraterna anser att arbetsmarknaden behöver anpassas för att ge fler möjlighet att stanna kvar på arbetsplatsen lite längre.

Vi ser därför med oro på hur regeringen steg för steg höjer trösklarna till arbete bland annat genom höjda anställningskostnader samtidigt som drivkrafterna till egen försörjning minskar.

När Alliansen tog över regeringsmakten 2006 var en av våra första skatteförändringar att ta bort den särskilda löneskatten för äldre. Det minskade kostnaden för att anställa personer över 65 år med en åttondel. Samtidigt infördes också ett förhöjt jobbskatteavdrag för personer över 65 år. Tillsammans gjorde förslagen att det både blev billigare att behålla eller nyanställa äldre personer och mer lönsamt för den äldre själv att arbeta något eller några år ytterligare.

Fler som arbetar längre har många positiva effekter. Det gör att ekonomin förbättras, både för den enskilde och för samhället i stort. Pensionerna förstärks också både för den enskilde och för pensionärskollektivet i stort då inbetalningarna till pensionssystemet blir större. Men inte minst lika viktigt är känslan av samhörighet och tillhörighet som ett arbete ger många människor.

Denna politiska inriktning har också gett mycket goda resultat. 2006 var det 78 000 personer i åldern 65–74 som var sysselsatta, 2013 var det hela 152 000 personer. Sysselsättningsgraden ökade från 10 till 15 procent. Sysselsättningsgraden ökade i denna åldersgrupp även under finanskrisen när den minskade i övriga åldersgrupper. Många äldre har också tagit möjligheten att trappa ner och inte jobba heltid ända tills man tar pension på heltid. Över 70 procent av de sysselsatta i åldern 65–74 år arbetar

deltid. Möjligheten att kunna trappa ner de sista åren på arbetsmarknaden uppskattas av många.

En invändning mot att uppmuntra fler äldre att stanna kvar i arbetslivet är att de skulle stå i vägen för ungdomar som vill in på arbetsmarknaden. Det finns dock ingenting som tyder på att arbetsmarknaden fungerar så. Olika jämförelser mellan både OECD-länder och amerikanska delstater visar att med en hög sysselsättningsgrad bland äldre följer också en hög sysselsättningsgrad bland yngre. Antalet arbeten är inte fast utan ökar när fler vill arbeta. ”Många äldre i arbetskraften hjälper till att hålla hjulen igång. 67-åringen som fortsätter är 22-åringens bästa vän på arbetsmarknaden” som Gunnar Wetterberg skriver i boken Kurvans kraft.

Nu väljer regeringen att återinföra den särskilda löneskatten för äldre. Detta i en tid då vi behöver fler som arbetar längre, inte färre. Kristdemokraterna och övriga allianspartier föreslår istället att fler äldre ska uppmuntras att fortsätta arbeta lite längre. Detta genom att tidigarelägga det förhöjda jobbskatteavdraget med ett år. Det innebär att man redan som 64-åring får ta del av det, vilket både har en positiv inkomsteffekt och gör att fler får upp ögonen för den möjlighet som faktiskt finns att fortsätta arbeta något efter 65-årsdagen. För denna satsning avsätter vi 300 miljoner per år.

Bostadstillägg för pensionärer

Kristdemokraterna genomförde under regeringstiden en höjning av bostadstillägget för pensionärer (BTP) både 2012 och 2013. Sammantaget innebar det en förstärkning om 340 kronor per månad. Kristdemokraterna vill höja bostadstillägget för pensionärer eftersom det kommer de pensionärer till del som har det sämst ställt. Vi ställer oss därför bakom den höjning av bostadstillägget för pensionärer som gjordes i samband med vårändringsbudgeten. Samtidigt avvisar vi regeringens förslag om höjd maxtaxa i hemtjänsten. Regeringen ger med den ena handen och tar med den andra. En höjning av maxtaxan avvisar vi med eftertryck.

Det är glädjande att allt färre pensionärer har behov av bostadstillägget. Samtidigt finns det, enligt uppgift, ett stort mörkertal. Kristdemokraterna ser därför positivt på det arbete som Pensionsmyndigheten bedriver för att på olika sätt sprida information om BTP till pensionärer.

Förbättrat premiepensionssystem

Kristdemokraterna värnar den valfrihet som premiepensionssystemet utgör. Genomsnittlig årsavkastning för premiepensionen har sedan starten överstigit fem procent. Vi behöver dock ytterligare förbättra informationen om premiepensionssystemet till pensionsspararna, hitta rimliga sätt att få ner förvaltningskostnaderna i systemet och garantera ett konkurrenskraftigt alternativ även för de sparare som inte gör ett aktivt val.

Delad premiepension för föräldrar

I pensionssystemet finns också möjlighet att årligen överföra den s.k. premiepensionen mellan makar, efter en aktiv begäran. Syftet är att de på detta sätt ska kunna utjämna pensionerna mellan sig, genom att den med högre intjänad pension kan överföra intjänad premiepension till den med lägre intjänad pension. Alltför få känner emellertid till eller utnyttjar denna möjlighet. Enligt Pensionsmyndigheten skulle en premiepensionsöverföring under 20 år ge upp till 1 500 kronor högre pension i månaden.

Vi anser att jämställdhetsskäl talar för att grundregeln för makar med gemensamma barn bör vara den omvända, dvs. att makarnas totala årligen intjänade premiepension automatiskt delas lika mellan dem så länge de har barn som inte fyllt tolv år. De som önskar frångå denna regel bör aktivt begära detta. Riksdagen har begärt att regeringen ska tillsätta en utredning som ser över denna fråga, senast 1 juni 2015, men någon sådan har ännu inte tillsatts. Kristdemokraterna uppmanar regeringen att tillsätta utredningen snarast.

Roland Utbult (KD)

Annika Eclund (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)

Emma Henriksson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Larry Söder (KD)